

МОЗ УКРАЇНИ

**УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР НАУКОВОЇ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ
ТА ПАТЕНТНО-ЛІЦЕНЗІЙНОЇ РОБОТИ
(УКРМЕДПАТЕНТІНФОРМ)**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

про наукову (науково-технічну) продукцію, отриману за результатами наукової, науково-технічної та науково-організаційної діяльності підприємств, установ, організацій Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Національної академії медичних наук України призначену для практичного застосування у сфері охорони здоров'я

м. Київ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Український центр наукової медичної інформації
та патентно-ліцензійної роботи
(Укрмедпатентінформ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

№ 12-2017

Випуск 7 з проблеми
«Стоматологія»
Підстава: рішення ПК
«Стоматологія»
Протокол № 57 від 26.12.2016 р.

НАПРЯМ ВПРОВАДЖЕННЯ:
СТОМАТОЛОГІЯ

СПОСІБ ЕКСПРЕС-ДІАГНОСТИКИ РОТОВОЇ РІДИНИ НА НАЯВНІСТЬ ЛЕТЮЧИХ АМІНІВ У ЖІНОК ІЗ БАКТЕРІАЛЬНИМ ВАГІНОЗОМ

УСТАНОВИ-РОЗРОБНИКИ:

**ВДНЗУ «УКРАЇНСЬКА
МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
МОЗ УКРАЇНИ**

АВТОРИ:

**д-р мед. наук ПЕТРУШАНКО Т. О.,
канд. мед. наук КРУТІКОВА Е., І.,
ШУЛЬЖЕНКО А.Д.**

**УКРМЕДПАТЕНТИНФОРМ
МОЗ УКРАЇНИ**

Суть впровадження: спосіб експрес-діагностики ротової рідини на наявність летючих амінів у жінок із бактеріальним вагінозом.

Пропонується для впровадження в закладах охорони здоров'я (обласних, міських, районних) стоматологічного профілю спосіб експрес-діагностики ротової рідини на наявність летючих амінів у жінок з бактеріальним вагінозом з метою корекції класичної схеми їх лікування при наявності запальних захворювань пародонта.

Висока розповсюдженість запальних та запально-дистрофічних захворювань пародонта, особливо в осіб молодого віку, низька ефективність комплексного лікування таких хворих зумовлює пошук шляхів удосконалення етіологічної та патогенетичної терапії. Перехресне інфікування відкритих порожнин людського організму призводить до необхідності використовувати інформативні та легкі у застосування методи виявлення ризику виникнення та рецидивів запальних захворювань пародонта, а саме у жінок репродуктивного віку з верифікованим діагнозом бактеріальний вагіноз.

В нормі основні збудники бактеріального вагінозу, такі як *Gardnerella vaginalis* та *Atopobium vaginae* порожнині рота не зустрічаються. Для виявлення даних мікроорганізмів необхідно використати метод ПЛР, що потребує певного часу, наявності лабораторного обслуговування. Вперше запропонований аміно-тест ротової рідини є експрес-методом діагностики наявності продуктів життєдіяльності вище зазначених мікроорганізмів, що фактично доводить їх присутність у біоценозі порожнини рота.

Запропонована методика розроблена в межах виконання НДР «Механізми впливу хвороботворних факторів на стоматологічний статус осіб із соматичною патологією, шляхи їх корекції та блокування», 0115U001138, 2015-2018р.р.

Для проведення досліджень було обстежено 104 жінки репродуктивного віку з різними ступенями чистоти піхви, що і послугувало критерієм розділу пацієток на 3 групи. I група - 25 жінок з I та II ступенями чистоти піхви. II група 27 жінок-носіїв *Gardnerella vaginalis*, у яких діагноз бактеріальний вагіноз не встановлено. III група 54 жінки з верифікованим діагнозом бактеріальний вагіноз. Гінекологічний діагноз встановлював акушер-гінеколог на основі критеріїв Амселя. Підтвердження наявності *Gardnerella vaginalis* та *Atopobium vaginae* в ротовій порожнині та піхві проводили методом ПЛР. Було проведено порівняльну характеристику аміно-тесту ротової рідини та секрету піхви у всіх пацієток. Показники обстеження жінок I-ї та II-ї групи продемонстрували 100 % співпадіння результатів: негативний тест на обох субстратах. ПЛР на наявність *Gardnerella vaginalis* та *Atopobium vaginae* в обстежених субстратах у обстежених I групи має негативний результат. В II-й групі результат ПЛР на *Gardnerella vaginalis* є позитивним в піхві, що обумовлено вибором пацієток для даної групи, та негативним на *Atopobium vaginae*. В ротовій порожнині обидва микрорганізми не виявлено. Негативний аміно-тест при позитивному ПЛР на *Gardnerella vaginalis* в піхві підтверджує відсутність у пацієток бактеріального вагінозу. Негативні показники амінової проби та ПЛР в ротовій рідині пацієток II-ї групи доводить, що без розвитку зазначеного патологічного процесу *Gardnerella vaginalis* не впливає на стан ротової порожнини. Результат тесту III-ї групи ротової порожнини та піхви були позитивні, але різнилися за інтенсивністю. В ротовій порожнині середній результат визначався як «++», тоді як в піхві «+++». Результати ПЛР жінок на наявність *Gardnerella vaginalis* та *Atopobium vaginae* в ротовій порожнині та піхві склали 75,9 % і 81,5 % та 94,4 % 77,8 % відповідно.

Оцінюючи результати дослідження можна зробити висновок, що запропонований аміно-тест ротової рідини корелює із

загальноприйнятим аміно-тестом секрету піхви, ефективність якого науково та клінічно доведена.

Суть виконання методики: за допомогою стоматологічного шпателя виконується забір ротової рідини з вестибулярного боку альвеолярного відростку нижньої щелепи. Отриманий біоматеріал наноситься на предметне скло і до нього додається крапля гідроокису калію. При позитивному результаті тесту з'являється неприємний запах «тухлої риби». Результативність тесту оцінюють в плюсах від 1 до 4 в залежності від інтенсивності запаху. При негативному тесті запах не виявляють.

На підставі проведених нами клінічних та лабораторних досліджень, встановлено, що специфічність аміно-тесту ротової рідини складає 81%. На основі даного дослідження, можна зкорегувати подальший план обстежень та схему лікування.

За додатковою інформацією звертатися до авторів листа: ВДНЗУ «УМСА», завідувач кафедри терапевтичної стоматології д-р мед. наук Петрушанко Т. О. 050 632 15 40, канд. мед. наук Крутікова Е. І. 067 532 03 08, Шульженко А. Д. 095 384 83 74, e- mail: petrushanko@yandex.ru.

Відповідальний за випуск: Закрутько Л.І.

Підписано до друку 25.05.2017. Друк. арк. 0,13. Обл-вид. арк. 0,08. Тир. 112 прим.

Замовлення № 12. Фотоофсетна лаб. Укрмедпатентінформ МОЗ України, 04655, Київ, проспект Степана Бандери, 19 (4 поверх).